

ZVEST NOVINARSTVU IN ŠAHU, MALO TUDI MUZIKI

JOŽE SKOK

V zadnjih dneh februarja je upokojeni, nekdanj pa zelo priljubljeni novinar na Radiu Slovenija, dopisnik Slamnika več kot pet desetletij in odlični šahist, Domžalčan Jože Skok praznoval prvih sedem desetletij bogate življenjske poti.

Vera Vojska

Foto: Iztok Dimc

Ob jubileju je še vedno zelo mladosten, poln energije, predvsem pa prijazen sogovornik, ki se rad pogovarja še o eni njegovih ljubezni – glasbi. Domžale ima rad, so njegov rojstni kraj in mesto, kjer zadovoljen živi z družino, ki mu je pripravila prijetno praznovanje, na njegov jubilej pa so se spomnili in mu čestitali tudi mnogi drugi.

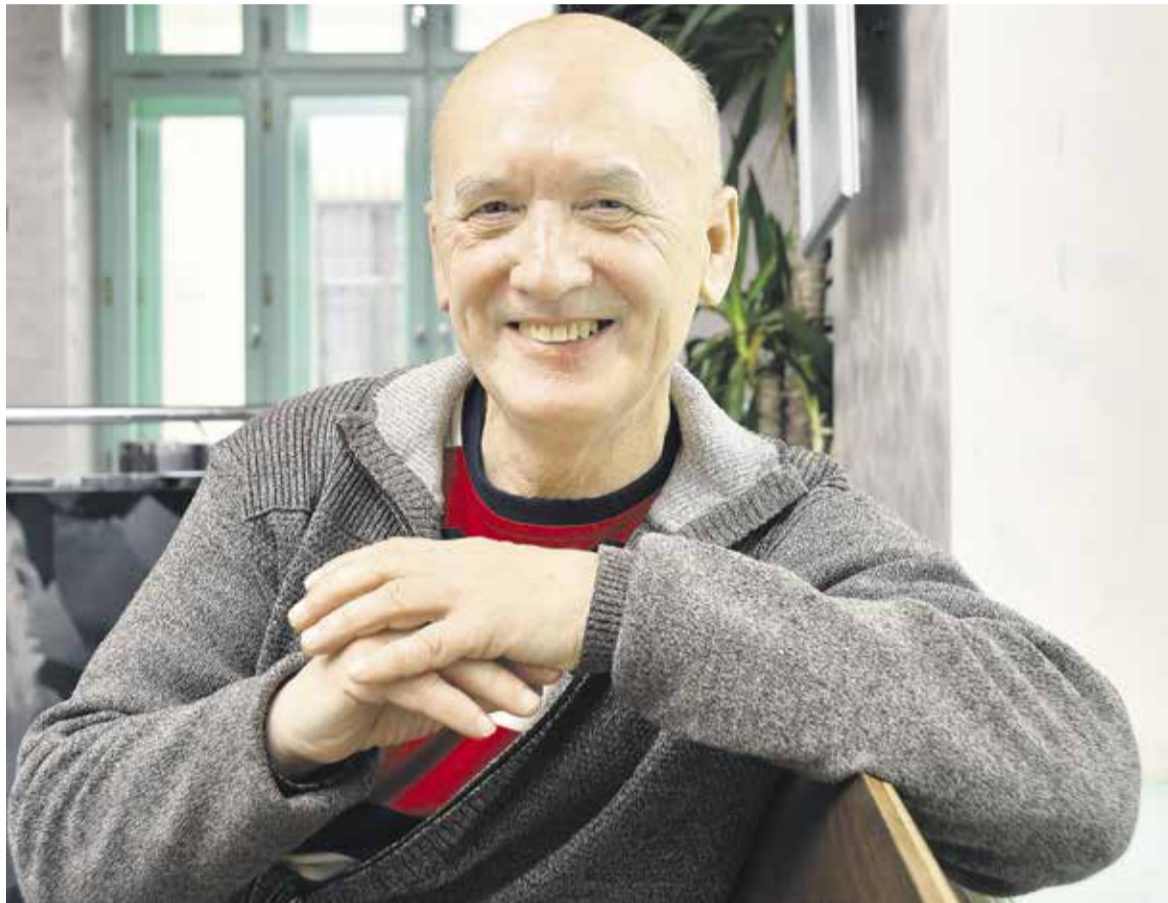
Domžalčan vedno ostane Domžalčan

Njegova življenjska pot se je začela 19. februarja 1949. Izhaja iz Skokove žage v Domžalah z vodno elektrarno ob Mlinščici, ki je po letu 1920 prva začela napajati Domžale z električno energijo. Po dedu Antonu se imenuje ulica, v kateri so prebivali Jožetovi starši s tremi hčerkami in tremi sinovi. Žal je Jožetov brat Robi v 53. letu lani prezgodaj preminil v Kamniških planinah. V Ulici Antona Skoka prebiva tudi jubilar. Z ženo imata hčerko Matejo in sina Gregorja, v veliko veselje so mu štirje vnuki.

Po osnovni šoli je obiskoval Gimnazijo Bežigrad in jo ob delu zaključil na Šubičevi gimnaziji, enako je ob delu diplomiral na Fakulteti za sociologijo, politologijo in novinarstvo (FSPN) – smer politologija. Po dveh letih dela v Belinki je delovno pot kot strokovni sodelavec nadaljeval na občinskem sindikalnem svetu Domžale in tedaj se je začela njegova novinarska pot. »V občinsko glasilo pišem, od kar pomnim. Prvi prispevek sem v Občinskem poročevalcu objavil neke pri sedemnajstih letih, še v času, ko ga je urejal Milan Flerin. Dobro sem sodeloval tudi s poznejšimi uredniki: Karlom Kušarjem, Matjažem Brojanom, s teboj in Bogdanom Osolinom, pa poznejšimi urednicami. Največ o šahu in glasbi, aktualnem dogajanju v občini, tudi širši okolici, leta 1995 sem za Slamnik napisal tudi podlistek v nadaljevanjih o službeni poti na Japonskem. Bil sem tudi član uredniškega odbora Občinskega poročevalca v več mandatih,« pravi Jože, in skupaj se spomniva sodelovanja v uredništvu, pa tudi skupnega dela v tedanji domžalski mladinski organizaciji, kjer je bil nekaj let podpredsednik, bila sva prostovoljca na Mladinski delovni akciji Kozjansko. Mladinci smo Jožeta cenili zaradi razgledanosti, tovarštva in pripravljenosti za skupno sodelovanje, sam pa se spominja: »Tam sva z Viktorjem Hribarjem iz Mengša urejala glasilo brigade in je bilo kar razgibano. Bil sem tudi med ustanovitelji študentske organizacije v Domžalah v začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja. Bila je zelo dejavna – z roko v roki s kamniškimi študenti.« Večji del delovne poti je od leta 1978 preživel na Radiu Ljubljana – zdaj Radio Slovenija.

Več kot 400 oddaj Studio ob 17h

Na Radiu Ljubljana so bili v začetku njegovi prispevki s področja informiranja, komunalnega gospodarstva in problematike občin. Spominja se bistveno drugačne priprave prispevkov: »Računalnikov ni bilo, prispevki, napisani na pisalne stroje, so bili za informativne oddaje dolgi okoli tri mi-

nute, pripravljene so morali biti pravočasno – za pregled pri lektorju. Tehniki so snemali na trakove in vsako napako pri branju so morali odrezati in potem spet lepiti. Posebej je bilo naporno, ko smo s terena prinašali posnetke z nagre ali pozneje s kasetnikov, saj je bilo treba vse počistiti in zmontirati. Danes je to bistveno lažje ob pomoči računalnikov.« Manj mu je ugajalo poročanje z različnih sej forumov, v prispevkih je bilo treba paziti, kaj so povedali funkcionarji. Izmed številnih spremljanj tovrstnih dogodkov se z nasmehom spominja: »Ko je na enega od kongresov na prvo plenarno sejo prišel Edward Kardelj, v širokem spremstvu, seveda, je nekdo začel glasno skandirati: 'Tito, Kardelj, Tito, Kardelj ...', množica pa za njim. Vzdušje je bilo kot na kakšnem rockovskem koncertu, nabito z energijo, kar le težko pozabiš.« Osamosvojitve Slovenije je prinesla tudi bolj zahtevne, včasih kar neprijetne teme. Med več kot 400 oddaj Studio ob 17h, pri katerih je Jože sodeloval, so nekatere, tudi po njegovi zaslugi, postale skoraj znamenite. Spominja se: »Izjemno odmevna je bila tudi oddaja tik pred zakonodajnim referendumom o morebitni gradnji tretjega bloka termoelektrarne v Trbovljah (TET 3) januarja 1999. Vodila sva jo skupaj z zasavsko dopisnico Manco Ocvirk, po meritvah pa je bila še dolgo potem tretja najbolj poslušana oddaja Studio ob 17h.«

Obdobje pisanja o energetiki, tudi podjetništvu

»Mi je pa bila energetika nekako že zapisana v genih. Še kot otroku mi je bila zelo blizu strojnica v dedovi elektrarni na Skokovi žagi, tik pod njo sta bili dve turbini za pridobivanje elektrike. Po odhodu novinarja Lada Ambrožiča sem bil zadolžen za to področje in spoznal: Če so bili vse do tega projekta energetski strokovnjaki zame neke vrste svetinja, predvsem s strokovnega vidika, pristopa in obrazložitve projek-

ta, se je .pri šestem bloku vse obrnilo na glavo. Kar naenkrat so bili vanj vpleteni vsi – strokovnjaki, lokalno okolje, interesni lobiji, predvsem pa je projekt izkoriščala v svoje namene politika. Spremljal sem tudi obrt in podjetništvo pa postopke preoblikovanja občin, kjer so na vso moč branili svoja okolja. Ker sem po duši izrazil Domžalčan, sem, kadar sem le mogel, v svoje oddaje in prispevke vključil ali povabil kakšnega iz našega okolja. Denimo nekdanjo poslanko Državnega zbora RS Cveto Zalokar pa Antona Peršaka, tudi znanega gospodarstvenika Uroša Slavinca. V spominu so mi ostali tudi odločni nastopi Francija Gerbca v korist Slovenije, ko je bil poslanec na zvezni ravni v času, ko je skupna država Jugoslavija začela počasi razpadati.«

Član delavskega sveta in zagnani sindikalist

Jožetovo delovno in življenjsko pot je pomembno zaznamovalo delo predsednika Delavskega sveta na Radiu Ljubljana, delegata v skupščini RTV Ljubljana, kjer je bil en mandat predsednik skupščine RTV v ožji sestavi, poenostavljeno bi temu dejali centralni delavski svet, vodil je tudi radijski sindikat in koordiniral delo novinarskih sindikatov RTV Slovenije ter bil član izvršnega odbora Sindikata novinarjev Slovenije. Kljub res zahtevnemu in napornemu sindikalnemu delu so Jožetu v spominu ostali predvsem tovariški odnosi in številne pozitivne rešitve. Na Radiu Slovenija pa so Skoka poznali tudi kot dopisnika glasila Kričač, ko je skoraj v 25 letih v rubriki Naša leta objavil portrete najbolj vidnih ustvarjalcev na RTV, kot so Jože Privšek, Mojmir Sepe, Jurij Gustinčič, Darko Marin, Vlado Kreslin, Tadej Hrušovar, Lado Leskovar, Dragan Bulič, Ivan Sivce, Jana Čede, Janko Šopar ... mnogo preveč, da bi bilo mogoče vse naštet. O njih je med drugim zapisal: »Naša ustanova je ne-

kaj posebnega, takšni so tudi ljudje, ki v njej delujejo.« Od Radia Slovenija se je poslovil 24. februarja 2014, od novinarstva še ne.

Šah je moje življenje

Šah je moje življenje, lahko kadarkoli reče Jože Skok, ki se je s šahom prvič srečal neke pri desetih letih, zanj ga je navdušil Ivan Limbek, njegov bližnji sosed in tedanji starosta šahovske igre v Domžalah. »Bil je izjemno prijetna in topla osebnost ter me je zelo spodbujal k šahu. Kadarkoli sem se pogovarjal z njim, je imel največkrat v naročju mucka in ga božal. Šah sem veliko igral v mladosti, po poroki malo manj, saj je bilo moje življenje razpeto med manjšo kmetijo na Dolenjskem, od koder je moja življenjska družica, in Ljubljano, kjer sem bil zaposlen. Leta 1978 sem postal mojstrski kandidat, za višje naslove pa bi moral igrati na zelo močnih turnirjih tudi v tujini, za kar preprosto ni bilo časa, saj smo v Domžalah gradili hišo. K šahu sem se vrnil nekako pred dvema desetletjema in znova začel pogosteje nastopati. Vedno pa sem se odzval, če so me iz ŠD Domžale povabili na kakšen prijateljski spominski dvoboj in podobno. Bil sem tudi med ustanovitelji Šahovskega društva Milan Vidmar, okoli 10 let sem bil sekretar odbora mednarodnega šahovskega turnirja Ljubljana Open v Grand hotelu Union.« Rad se spominja šahiranja v okviru Radia Slovenije, saj je bila šahovska ekipa na delavskih tekmovanjih v Sloveniji nepremagljiva. »V njej so bili znani mojstri šahovske igre Zvone Kržišnik, Ivo Bajec in Marjan Slak, pa Vlado Plavčak, Janko Saradjen, Borut Mencinger in Zaim Šeremet,« je ponosen na soigralce. Večinoma se rad spominja nastopov in uspehov po nekdanji Jugoslaviji, vendar tudi z grenkobo. Po vrnitvi v Šahovsko društvo Domžale je sodeloval pri njegovih številnih uspehih, je tudi član upravnega odbora, tudi pod-

predsednik. Na številnih tekmovanjih je kot kapetan vodil moške ali mešane zasedbe društva, ki posebno skrb namenja mladim: »Šah je zelo pomemben za mlade tudi najmlajše, ker spodbuja zdravo in logično mišljenje, tekmovalnost, predvsem pa je mnogo koristnejši kot nešteto igrice na mobiju in spletnih straneh,« pravi Jože, ki je tudi član komisije za promocijo pri Šahovski zvezi Slovenije, piše za Šahovsko misel, tik pred izdajo je edicija o že 70 letih šaha na Domžalskem. Po upokojitvi se je vključil v ekipo Društva upokojencev Domžale, s kolegi trikrat zapored osvojil naslov gorenjskih prvakov, dvakrat zapored pa tretje mesto na državnem prvenstvu. V domačih vitrinah ima okoli trideset pokalov za uvrstitve na prva tri mesta, pa najmanj toliko medalj – kot posameznik. Če pa bi štel uvrstitve ekip, bi bilo pokalov še najmanj toliko.

Uživam ob glasbi

Že od nekdanj je privržen glasbi, bliže mu je bila zabavna, še posebej rock. »Leta 1968 sem bil kakšno leto član ansambla Jaguarji iz Domžal, kjer sem pel in fantom spočetka glasbeno pomagal, saj sem imel štiri leta klavirja. Igrali smo tudi moje pesem – Joči. Z glasbo sem se poslej ukvarjal zgolj ljubiteljsko, predvsem pa z nič koliko nastopi na družinskih in podobnih srečanjih s kitaro. Marsikdaj sem napisal in uglasbil pesmi za razne priložnosti. Najljubši so mi bili nastopi v vrtcu v Ljubljani, kjer sta bila moja najmlajša vnuka in sem otrokom kaj zapel – skupaj smo peli otroške pesmi, med njimi pesmi meni zelo ljubega Domžalčana Tomaža Habeta. O zabavni glasbi sem pogosto pisal, jo na RTV spoznaval v srečanjih s številnimi znanimi glasbeniki in izvajalci, s katerimi sem opravljal intervjuje. Zelo sem užival ob spremljanju prireditev in koncertov v radijskem studiu 14, pa številnih vaj, ki prikazujejo, kako se rojeva kakovostna glasba.« Iz tega obdobja je tudi znanstvo z Vladom Kreslinom, Jožetova strast do glasbe pa se kaže tudi v prispevkih o zabavnih ansamblih na Domžalskem, ki jih v nadaljevanjih lahko spremljate v Slamniku.

Rad pišem o domžalskih temah

»Predvsem po upokojitvi sem pisal o pričevanjih iz domžalske preteklosti, decembra 2017 pa je izšla tudi knjiga Svoboda – Plačilo za žrtve. To mi je bila izjemno dragocena in spodbudna izkušnja, saj sem iz prve roke spoznal zgodovino na Domžalskem pred, med pa tudi takoj po drugi svetovni vojni. Iz zgodovine se namreč znova in znova učimo tudi za sedanjost. Marsikdaj iz tedanjega časa je še neznano in premalo pojasnjeno. Nekako pa je v občinski borčevski organizaciji padla odločitev, da s temi pogovori prenehamo, ker preprosto ni bilo več neposrednih udeležencev vojne ali pa so bili v preslabem zdravstvenem stanju. Zgodovinske teme mi je zelo približal moj oče Dimitrij, ki je bil izjemno razgledan, in vedno mi je bil užitek brskati po preteklosti, če ne drugače, pa tudi po novejši.«

To je bilo le nekaj tem iz bogate življenjske poti jubilara Jožeta Skoka, ki mu želim, da bi nadaljnji življenjski poti užival v vsem, kar dela, in s svojim delom lepšal trenutke vsem, ki njegovo delo spremljamo in cenimo. □